

Avohakkuista luopuminen ja siirtyminen jatkuvan kasvatuksen menetelmiin Imatran kaupungin metsien hoidossa

Tiivistelmä aloitteesta

Imatran metsäsuunnitelma 2023-2030 pitää sisällään myös avohakkuita. Imatran Vihreä valtuustoryhmä esittää, että Imatra luopuu avohakkuista ja muista voimaperäisistä metsätaloustoimista ja siirtyy metsissään jatkuvan kasvatuksen menetelmiin.

Lisäksi esitämme, että Imatran kaupunki laatii metsäohjelman, joka voidaan myös lisätä yhdeksi osaksi maapoliittiseen ohjelmaan sen päivittystyön yhteydessä. Metsäohjelmassa tulee linjata metsäalueiden käytön, suunnittelun ja hoidon yleiset periaatteet sekä tavoitteet ja toimenpiteet.

Metsäohjelman laadinnassa tulee myös huomioida tämänhetkinen tieto metsäluonnon monimuotoisuuden suojelusta, metsien arvosta hiilivarastona ja -nieluna sekä metsien virkistyskäytön hyödyistä. Lisäksi tulee huomioida myös lähiluonnon merkitys vetovoimatekijänä sekä kunnan lakisääteinen velvollisuus edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua sekä maisemansuojelua alueellaan.

Aloitteen sisältö

Imatran metsäsuunnitelma 2023-2030, jonka mukaan kaupungin metsiä hoidetaan tällä hetkellä, pitää sisällään myös avohakkuita. Avohakkuu on tasarakenteisen metsänkasvatuksen päätehakkuu, jossa yksittäisiä säästöpuita lukuun ottamatta alueen puusto hakataan kokonaan. Avohakkuut vaikuttavat oleellisesti alueen lajistoon, vesistöihin ja virkistysmahdollisuuksiin.

Avohakkuille on myös vaihtoehto, joka oikein toteutettuna huomioi paremmin virkistystyksen sekä ilmast- ja luontokysymykset. Metsien jatkuva kasvatus on metsänhoitoa, jossa aluetta ei hakata täysin paljaaksi, vaan metsä säilyy peitteisenä.

Metsien jatkuvan kasvatuksen hyödyt

Metsien jatkuva kasvatus antaa kunnalle siihen sopivissa metsissä tuloja tasaisemmin kuin avohakkuumetsätalous. Lisäksi metsän hoitokustannukset ovat alhaiset luontaisen uudistamisen ja eri-ikäisrakenteisuuden ansiosta.

Jatkuvan kasvatuksen metsissä tukkipuun osuus on korkeampi kuin jaksollisen kasvatuksen metsissä ja se tuottaa laadukasta ja arvokasta puutavaraa, josta voi valmistaa korkean jalostusasteen tuotteita.

Jatkuvan kasvatuksen metsässä kasvaa myös runsaasti sieniä ja marjoja, koska avohakkuut ja maanmuokkaus ei hajota niiden juuristoa. Esimerkiksi mustikat ja sienet kärsivät avohakkuista ja siitä seuraavasta maanmuokkauksesta, koska suurin osa niiden kasvustosta on maan alla.

Sekapuustoinen eri-ikäisrakenteinen metsä on vastustuskykyisempi tuulta ja metsätuholaisia vastaan kuin yksilajinen ja tasaikäinen metsä. Monimuotoinen metsä myös ylläpitää metsätuholaisten luontaisia vihollisia, jotka hillitsevät yhden tuholaislajia nopeaa runsastumista. Jatkuvan kasvatuksen monimuotoinen metsä sopeutuu myös paremmin erilaisiin ympäristömuutoksiin kuin yksipuolinen metsä.

Verrattuna avohakkuihin, jatkuvan kasvatuksen metsien monimuotoisuus säilyy runsaampana. Monen ikäinen ja monialainen puusto tarjoaa ruokaa sekä suojaa monimuotoiselle metsälajistolle. Met säpeitteisyyden säilyminen on tärkeää myös muun muassa metsäkanalinnuille.

Hiilinielut ja Imatran ilmasto-ohjelma

Jatkuva kasvatus säilyttää metsän jatkuvasti hiilinieluna. Koska metsä säilyy puustoisena eikä tehdä maanmuokkausta, joka nopeuttaa maaperään sitoutuneen hiilen hajoamista, myös hiilivarastot säilyvät suurina.

Tämä tukee myös Imatran ilmasto-ohjelman toteutumista ja on sen tavoitteiden mukaista toimintaa. Ohjelmassa sanotaan: *"Kaupunki haluaa toiminnassaan huomioida vaikutuksensa kasvihuonekaasupäästöihin ja ilmastomuutokseen sekä vähentää aiheuttamiensa hiilidioksidin eli CO₂-päästöjen määrää."* Ohjelman viidennessä tavoitteessa on myös listattu mm. seuraavia toimia tavoitteen saavuttamiseksi: *Lisätään metsän pinta-alaa."* ja *"Säästetään ja lisätään viheralueita sekä kasvatetaan niiden hiilensitomispotentiaalia."*

Asukkaat ja maisemansuojelu

Jatkuva kasvatus on myös asukkaiden näkökulmasta parempi metsänhoitotapa, kun metsät säilyvät virkistyskäytössä ja maisema ei muutu äkillisesti. Tämä tukee kuntalaisten hyvinvointia ja lisää myös luottamusta kaupungin päätöksentekoon. Avohakkuista luopuminen ja jatkuvaan kasvatukseen siirtyminen on myös käytännön teko maisemansuojelun osalta, kun metsä säilyy visuaalisesti miellyttävämpänä ja metsänhoito tehdään niin, että metsän luonnollinen ja kulttuurinen arvo, virkistyskäyttö ja maisema-arvot säilyvät

Siirtyminen jatkuvan kasvatuksen menetelmiin kaupungin metsien hoidossa on konkreettinen teko asukkaiden, luonnon ja ilmaston hyväksi. Tämän vuoksi Imatran Vihreä valtuustoryhmä esittää, että Imatra luopuu avohakkuista ja muista voimaperäisistä metsätaloustoimista ja siirtyy metsissään jatkuvan kasvatuksen menetelmiin.

Lisäksi esitämme, että Imatran kaupunki laatii metsäohjelman, joka voidaan myös lisätä yhdeksi osaksi maapoliittiseen ohjelmaan sen päivitystyön yhteydessä. Metsäohjelmassa tulee linjata metsäalueiden käytön, suunnittelun ja hoidon yleiset periaatteet sekä tavoitteet ja toimenpiteet.

Metsäohjelman laadinnassa tulee myös huomioida tämänhetkinen tieto metsäluonnon monimuotoisuuden suojelusta, metsien arvosta hiilivarastona ja -nieluna sekä metsien virkistyskäytön hyödyistä. Lisäksi tulee huomioida myös lähiluonnon merkitys vetovoimatekijänä sekä kunnan lakisääteinen velvollisuus edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua sekä maisemansuojelua alueellaan.

Valtuustoryhmä: Imatran Vihreä valtuustoryhmä

Aloitteen allekirjoittajat

Krista Nordberg, ryhmän puheenjohtaja

Suvi Rautsiala, ryhmän varapuheenjohtaja

Päivämäärä 15.12.2025

Lähteet

1. Kolme syytä muutokseen. Silva ry
<https://www.jatkuvakasvatus.fi/jatkuvakasvatus/kolme-syyta-muutokseen>
2. Imatran ilmasto-ohjelma 2020-2030
https://www.imatra.fi/sites/default/files/atoms/files/Vahahiilinen-Imatra-Au-keama_2020%E2%80%932030.pdf
3. Luonnonsuojelulaki
https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2023/9#OT1_OT2